نمره ۲۲۶ ایکنجی دوره

شنبه ۲۶ خرداد ۱۳۲۵

قیمتی ۵۰ دینار			
آبونه	ایلیک	۱۲۰	ریال
۶	آیلیق	۶۵	۰
۳	۰	۳۰	۰

آذربایجان

مدیر : فتحی خشکنابی

اداره‌سینین محلی ستارخان خیابانی

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین اورقانیدیر

تاریخی موفقیتلر

...ایندی فرقه و خلقیمیزدن داها آرتیق بیرلیک، داها آرتیق اعتماد، داها آرتیق ایره‌لیلیق گوزله‌ییلیر. بو گونکو آغیرلاشمیش، وظیفه‌میز بویوموشدور...

« آدی پیشه‌وری‌نین نطقیندن »

. ایللردان بری دوام ایدن مبارزه میز آخردا بوتون ایران خلقینین آرزولری و آزادلیغی ایله نتیجه‌لندی. گنچمیش مرتجع دولتلر ایران خلقلری‌نین وضعیتینی یاخشیلاشماسی ایچون هیچ بیر قدم گوتورمه‌ییب و مملکتی گولدن. گونه فلاکته و بدبختلیگه طرف سوق ایتمکده ایدیلر.

ارتجاعی قوه‌لر بو وضعیته دوام وترمک ایچون وار قوه‌لری ایله آذربایجان نهضتی‌نین خلعه‌ت و آذربایجان خلقینین ایران آزادلیغی اوغروندا اولدوغی پاك احساساتیندن سوء استفاده ایتمك ایسته‌ییردیلر.

ایندی خلقیمیز اثبات ایتدی که آزادلیق قوه‌لری هر یرده واحد بیر جبهه تشکیل ویره رك بیرلیکده اوز مقدس مبارزه‌لرینه ادامه ویریرلر.

آذربایجان خلقی صون دفعه بویوك افتخارلا ایران خلقینین سعادتی یولوندا اوز فداکارلیغینی اثبات ایتمکله بوتون دنیایه نمایش ویردی.

همین بو نمره میزده درج اولونان قرارداد خلقیمیزین و ایران خلقلرینین احتیاجلارینین مهم حصه‌لرینی قاندیران بیر قرارداددیر.

بو قرارداد، اوندان اوتری اهمیتلی‌دیر که دعوا‌سیز، شاواسیز هیچ بیر قارداش قانی توکولمه‌دن حاصله گتیردی.

آذربایجان دموکرات فرقه‌سی‌نین دویورده انتشار ویردیگی بیانامه‌ده قید اولمیش طلباتدان داها آرتیق مزیتلری الده ایتمه‌گیمیز بویوك موفقیت لریمیزدن سایلیر.

آذربایجان ملی نهضتی اثرینده آذربایجاندا و ایراندا وجوده گلمیش دموکراتیك جریانلار خلقیمیزین ملی حرکاتینین ایران اوزه‌رینده نه کیمی بیر تأثیر باغیشلادیغینی گوستریر.

بیز بوندان صونرا ارتجاعی قوه‌لرین هیچ جوره فعالیت ایتمگه امکان تاپا بیلمه‌دیکلرینه امین اولدیغیمیز حالدا ینه‌ده خلقیمیزین الده ایتدیکلری اختیارلی و موفقیت‌لرین محکم ساخلاماسینا و اونلاری حفظ ایدیب داها گنیش بیر دائره‌ده آیری غالبیتلره نائل اولماقلارینادا امینیك.

ملی نهضتیمیزدن منظوریمیز خلقه خدمت و اونلارین آزادلیغین تأمین ایتمك ایدی. ایران خلقلری آذربایجان خلقینین بویوك فداکارلیغینی اونوتمیاجاقلار. بوندان صونرا فرقه‌میز ینه رهبرلیك ایدیب داها آرتیق و مهم موفقیت‌لره چالیشاجاقدیر.

بیز الده ایتدیگیمیز موفقیت لره هیچ‌ده قانع اولمایب و فرقه‌میزین گوستردیگی یوللار و تعیین ایتدیگی تاکتیك اوزه‌رینده ینی غالبیتلره دوغرو گتمك اوغروندا فعالیتیمیزه دوام ویره‌جگیز.

بوتون خلقیمیز، خصوصیله فرقه عضولری گله‌جکده اولان اوز آغیر مسئولیت و وظیفه‌لرینی دوشونملیدرلر.

خلقیمیز فرقه‌میزه بویوك اعتماد و ایمان بسله‌ییر. بو اعتمادین حرمتینی دائمی اولاراق ساخلاماق ایچون فرقه عضولری بورولمادان بوندان صونرا گیجه ـ گوندوز فعالیت ایتملی‌درلر.

بیز موفقیت الده ایتمیشیك ایسه مرتجعلرین، نوزگه اربابلارین حمایتیا ایراللی ماسکاسی آلتیندا باشایان آدملارین اوز دسیسه لریندن ال چکیب یرلرینده اوتوردیقلارینا اینانا بیلمه‌ریك.

حقی آلماق و آلدیقدان صونرا ساخلاماق لازمدر، بیز حقیمیزی آلمیشیق و اونودا ساخلیاجاغیق.

پیشه‌وری صحبتی‌ندن

دولت و آذربایجان نماینده‌لری آراسیندا موافقت اولونموش

قرارداد‌ین متنی

دولت و آذربایجان نماینده‌لری آراسیندا اولان مذاکره‌لرین نتیجه‌سینده و دولتین ۳ اردیبهشت ۱۳۲۵ تاریخلی ۷ ماده‌دن عبارت و همین نماینده‌لر طرفیندن قبول ایدیلمیش ابلاغیه‌سی نظره آلماق و تبادل افکار نتیجه‌سینده توافق نظر حاصل اولدی که آشاغیداکی ماده‌لر ترضیح و مکمل عنوانیله تنظیم اولونوب و اجرایه قویولسون.

۱ نجی ماده ـ دولت ابلاغیه‌سینین ۱ نجی ماده‌سی باره‌سینده موافقت حاصل اولدی که بو جمله اوزا آرتیریلسین: مالیه رئیسی‌ده ایالتی انجمنین پیشنهادی و دولتین تصویبی ایله تعیین اولاجاقدر.

۲ نجی ماده ـ چون دولت ابلاغیه‌سینین ۲ نجی ماده‌سینده مقرر اولموشدر استاندار انجمن ایالتینین نظرینی جلب ایتمك شرطیله دولت طرفیندن تعیین اولاجاقدر بو اصلین اجراسی ایچون موافقت حاصل اولدی که وزارت کشور استانداری ایالتی انجمنین پیشنهاد ایتدیگی نفرلرین آراسیندان انتخاب ایدیب و تصویب ایچون دولته پیشنهاد ایتسین.

۳ نجی ماده ـ آذربایجاندا اولان آخر تحولاتی نظره آلاراق دولت ایندیکی مجلس ملی‌نی ایالتی انجمن منزله‌سینده تانیاجاقدر ۱۵ نجی مجلس تشکیل تاپیب دولت طرفیندن پیشنهاد اولونان ینی ایالتی و ولایتی انجمن قانونی تصویب ایدیلدیکدن صونرا آذربایجان ایالتی انجمنین انتخابی تصویب اولموش قانون اوزره ییزلیکله باشلاناجاقدر.

۴ نجی ماده ـ آذربایجان تحولی و نهضتی نتیجه‌سینده نظام وظیفه افرادیندان احضار اولونان قوشون که بو قرارداد امضاسی ایله ایران آرتشی جزوینده اولور و بو قوشونون فرمانده‌لرینین تکلیفی‌نی تعیین ایتمکدن اوتری موافقت حاصل اولدی جناب آقای قوام‌السلطنه دولتی و آذربایجان ایالتی انجمنی نماینده‌لریندن عبارت بیر کمیسیون تشکیل تاپیب و بو قومیسیون مسئله‌نی حل ایتمك یولونی تیزلیکله تصویب اولماقدان اوتری پیشنهاد ایتسین.

۵ نجی ماده ـ موافقت حاصل اولدی که آذربایجانین عوایدیندن یوزده ۷۵ فائضی محلی مخارج ایچون اختصاص ویریلیب و یوزده ۲۵ فائضی‌ده ایران مملکتینین عموم مخارجی ایچون مرکزه گوندریلسین.

تبصره (۱) ـ پست و تلگراف، گمرك و دمیریول و اوروسیه دریاچه‌سینین گتیرلیق مخارجی و عوایدی کلا دولت عهده‌سینه و دولته منحصر اولاجاقلر وضعاً قید ایدیلیر که ایالتی و ولایتی انجمنلر و دولتی دوائرین تلگرافی مجانا مخابره اولوناجاقدر.

تبصره (۲) ـ اساسی شوسه یوللارینین ساختمانی و تعمیری دولتین و فرعی و محلی یوللارین احداثی و تعمیری ایسه ایالتی انجمنین عهده‌سینده اولور.

تبصره (۳) ـ آذربایجان اهالی‌سینین ایران مشروطیتینه ایتدیگی بویوك خدمتلری و آذربایجانین غیور خلقینین آزادلیق و دموقراسی قورماق یولوندا فداکارلیغیندان قدردانلیق و حق‌شناسلیق ایتمکدن اوتری دولت قبول ایدیر که، آذربایجان دارالیچ‌ینین گمرکی عایداتینین یوزده ۲۵ فائضی آذربایجان دارالفنونینین مصارفینی تأمین ایتمکدن اوتری اختصاص ویریلسین.

۶ نجی ماده ـ دولت قبول ایدیر که میانه ایله تبریز آراسینداکی دمیر یول خطینین چکیلمه‌سینه تیزلیکله باشلاییب و سرعتله انجام ویرسین. معلوم درکه بو ایشده آذربایجان کارگرلری و متخصص‌لری مقدم دوتولاجاقلار.

۷ نجی ماده ـ نظام وظیفه‌دن باشقا فدائی آدیله تشکیل تاپان داوطلب قوشونلار ژاندارمریه تبدیل اولونورلار و بو انتظامی قوه‌لرین تکلیفینی تعیین ایتمك و همچنین اونلارین فرمانده‌لرینین تعیینی ایچون موافقت حاصل اولدی که جناب آقای قوام‌السلطنه دولتی و آذربایجان ایالتی انجمنی نماینده‌لریندن بیر قومیسیون محلده تشکیل تاپیب و تیزلیکله بو مسئله‌نی حل ایتمك یولینی تصویبدن اوتری پیشنهاد ایتسین.

تبصره (۱) چون آخر ایللرده بعضی نا مناسب عمللر نتیجه‌سینده امنیه و ژاندارمری آدی ایران عمومی افکاری مقابلینده خصوصیله آذربایجاندا مخالف و نامناسب احساسات تولید ایدیلیر و چون آخر وقتلرده دولت رئیسی شخصاً بو تشکیلاتین فرماندهلیگینی عهده‌سینه آلیب و بو اداره‌ده اصلاحات و نا صالح عنصرلردن تصفیه انتظاری گیدیر بونا گوره موافقت اولوندی که ژاندارمری‌یه نسبت عمومی احساسات خصوصیله آذربایجان اهالی‌سینین احساساتی دولت نسبه یتیریلسین تا بو تشکیلاتین آدینی دگیشمك و اونون ایچون مناسب بیر آد انتخاب ایتمکدن اوتری لازمی قرارلار آلسینلار.

۸ نجی ماده ـ آذربایجان دموقراتیك نهضتینین نتیجه‌سینده کندچیلر آراسیندا بولونن یرلرین خصوصندا او قسمت که دولتی خالصجاته مربوطدر دولت بوتون مملکتده اولان خالصه‌لرین کندچیلر آراسیندا بولونمه‌سیله اصولا موافق اولدیغی ایچون بو ایشین اجراسینی مانعسیز بیلیر و بو مسئله‌یه مربوط اولان لایحه‌نی بیرنجی فرصتده تصویب اولماقدان اوتری مجلس شورای ملی‌یه پیشنهاد ایده‌جکدر آذربایجانین اخیر تحولاتی نتیجه‌سینده کندچیلر آراسیندا بولونان باشقا یرلر باره‌سینده موافقت حاصل اولدی که مالکلرین خسارتلرین جبران ایتمك و یا اونلارین املاکینی تعویضیندن اوتری جناب آقای قوام‌السلطنه دولتی و آذربایجان ایالتی انجمنی نماینده‌لریندن قومیسیون تشکیل تاپیب و بو قومیسیون مسئله‌نین راه حلی تصویبدن اوتری پیشنهاد ایتسین.

۹ نجی ماده ـ دولت موافقت ایدیر که ۱۵ نجی مجلس آچیلان کیمی آزادلیق و دموکراسی اصولی اوزره یعنی عمومی ـ گیزلی ـ مستقیم ـ متناسب ـ برابر و قادینلارین‌دا شامل اولماق شرطیله تنظیم اولونان انتخابات قانونی لایحه‌سینی مجلسه تقدیم ایدیب و اونون تصویبی قوریتله ایسته‌سین و همچنین دولت قبول ایدیر آذربایجان و تولکه‌لین باشقا نقطه‌لری نماینده‌لرینین سایی اهالی سنین تناسبیله آرتیرماقدان اوتری ۱۵ نجی مجلس آچیلان کیمی قانونی لایحه‌لی پیشنهاد ایدیب و ۳ قوریتله اونون تصویبینی ایسته‌سین تا تصویبدن صونرا انتخابات وسیله‌سیله همان نقطه‌لرین نماینده‌لرینین کمیتی تعیین و مجلسه گوندرسینلر.

۱۰ نجی ماده ـ آذربایجان ایالتی ۳ و ۴ نجی استانلاردان عبارت اولاجاقدر.

۱۱ نجی ماده ـ دولت موافقت ایدیر که آذربایجان ایشلرینین یاخشی قاباغا گیتمه‌سی ایچون استاندار و اداره رئیسلری و ایالتی انجمنی هیئت رئیسه‌سیندن عبارت بیر اداری شورا دوزه‌لسین و بو شورا ایالتی انجمنین نظارتی آلتیندا وظیفه‌سنه انجام ویرسین.

۱۲ نجی ماده ۳ اردیبهشت ۱۳۲۵ تاریخلی دولت ابلاغیه‌سینین ۴ نجی ماده‌سینده متوسطه و عالی مدرسه‌لرین تکلیفینی تعیین ایتمك لحاظندان مبهم اولدیغی ایچون بو جمله اضافه اولونور متوسطه و عالی مدرسه‌لرده تدریس فارسی و آذربایجانی دیللرینده وزارت فرهنگ طرفیندن تنظیم اولونان اصلاح زمان و مکان شرایطی و دموقراتیك اصول لارلا موافق و اویغون بیر صورتده تنظیم اولونان پروگرام اوزره عملی اولاجاقدر.

۱۳ نجی ماده ـ دولت موافقت ایدیر که آذربایجاندا اولان کوردلرده بو موافقتنامه‌نین مزایاسیندان استفاده ایدیب و دولت ابلاغیه‌سینین ۴ نجی ماده‌سی اوزره ۵ نجی ابتدائی کلاسلاقدر اوز دیللرینده تدریس ایتسینلر.

تبصره ۱۰ ـ آذربایجاندا اولان آثوری و ارمنی کیمی اقلیتلرین ده حقلری اولاجاقدر که (۵) نجی کلاسا قدر اوز آنا دیللرینده تدریس ایتسینلر.

۱۴ نجی ماده ـ دولت نظرده دوتوبدور بوتون ایران ایچون دموکراسی اصولی اوزره یعنی عموم و گیزلی مستقیم و متساوی رایله تنظیم اولونان یعنی شهر انجمنلری قانونی‌نی تصویب اولماقدان اوتری (۱۵) نجی مجلسه پیشنهاد ایتسین بو قانون تصویب اولان کیمی آذربایجان و بوتون ایران نقطه‌لرینده شهر انجمنلرینین سچگیسنه باشلانماجاقدر بو قانون تصویب اولاناداك و تازه سچگیلر انجام تاپانا قدر آذربایجاندا اولان ایندیکی شهر انجمنلری اوز وظیفه‌لرینه ادامه ویره‌جکلر.

۱۵ نجی ماده ـ بو موافقت‌نامه ایکی نسخه‌ده تنظیم و مبادله اولوب دولت هیئتی و آذربایجان ایالتی انجمنی تصویبیندن صونرا اجرایه قویولور.

تبریز تاریخ ۲۳ ر ۳ ر ۱۳۲۵

پیشه‌وری ـ مظفر فیروز

دارالفنونین افتتاحی مناسبتیله

خردادین ۲۲سینده دارالفنونین افتتاحی مناسبتیله ، خانم گلشتری ، خانم برهان و آقای حریرینین معروضه‌لری آشاغی‌دا قید اولونور

فردوسی مدرسه‌سینین فارغ التحصیلی آقای حریری‌نین نطقی

آذربایجان خلقی ئوز آرزو لارینی عالی دموکرات فرقه سینین رهبرلیگی ایله عملی اولما سینا افتخار ایدیر .

آذربایجان خلقی دونیا مدنیت عرصه‌سینده چوق افتخارلی و تاریخی گونلر گچیرمیشدیر .

بو گون خلقیمیزین سعادت و مدنیت تاریخینده همیشه‌لیک اولاراق قید اولونا جاقدیر . چونکه بله بیر گونده خلقیمیزین گه‌جگینی تأمین ایتمک و اونی دنیا نین مدنی خلقلرینین گیتدیگی یولا هدایت ایتمک ایچون ملی دارالفنون یارادیلیر .

بیر اوزون ایللر آتا بابالار . بیمیزین آرزو ایدیب گورمه‌دیکلری تاریخی گونلرین شاهدی اولوروق . من بوتون آذربایجان گنجلری و محصللری طرفیندن بولیدر و مخصوصا بو مدرسه بو بیوک و افتخارلی گونی بوتون خلقیمیزه تبریک دییرم و شادلیقله امیدم که بیزیم جوان لاریمیز و محصللریمیزین ایللر بویی چکدیکلری زحمتلر هدره گیتمیه‌جکدیر .

بیزیم خلقیمیز دنیانین سیاست افقینین دویغون وقتینده ئوز مقدرا تینی النه آلیب ونور ایله ئولکه‌سینین آزادلیغنی تأمین ایتمیشدیر. وطن و ملتیمیزین گه‌جک مقدراتی گنج محصللر الینده اولدیغینا گوره حکومتیمیزین جوانلار ایچون بو قدر قیمتلی و اهمیتلی شرایط یاراتماغینی بیوک مسرت و علاقه ایله قارشیلاییب اونون بو تاریخی ایشلری ایله افتخار ایدیریک .

بو شرایطدن استفاده ایده‌رک ملتیمیزین گه‌جگی‌نی علم و صنعت له تأمین ایده‌جگیمیزه قول ویریریک ملی دارالفنونین آچیلیشی ملتیمیزین ایچریسینده بیوک هیجان و سوینجه سبب اولموشدور .

چونکه آتالاریمیز بو وسیله ایله ئوز اولادلارینین ساده وطبیعی حاللاری الن اولاجاقلارینی ایندیدن گورورلر . بو ایله قدر آذربایجان محصللریندن یوزده بش فاشدن آرتیق عالی تحصیله نائل اولما . قلاری حالدا بیر بو ایلدن جوان لاریمیزین هامیسینین عالی تحصیل ایده‌جگینه امیدیم .

مالی قدرتلری اولمایان جوان لار متوسطه نین ۳ نجی کلاسیندان آرتیق تحصیل ایده بیلمزلردی . دارالفنونون ایجادی ایله آذربایجان جوانلاری بوندان سونرا سنل کیمی مدرسه لره آخیب و عالی تحصیل ایتمک ایچون یوروله‌ماد ان چالیشاجاقلار . بسو ایش سعادتلی بیر گه‌جگی بیزه مژده ویریر .

من سوزومون آخرینده دییرم که بتمامی موفقیتله سعادت قاپیلا رینی اوزومیزه آچان دموکرات فرقه‌سی و اونون رهبرلری .

گیتدیکلرینی ان بیرینجی سببی علم و معارف واسطه‌سیله عملی اولدو. قدر . آذربایجان خلقی مدنی مانعلر جهتیله علم و مدنیتده منظوری قدر قاباغا گیتمه‌میشدی و باشقا ئولکه‌لرده یاشایانلار کیمی و مکتب لرین آرتیغیندان و سابق حکومتلرین آذربایجانی اهمال ایتمه‌لری ئوزیندن علمدن ، معارفدن استفاده ایده بیلمیردیک . اما ۲۱ آذر نهضتی خلقیمیزین انکشافینده بیوک رول اویناییبدر مخصوصا معارف و مدنیت ساحه‌سینده . بیزیم ایچون سعادتلی یوللار آچیب و بیزی اونلارا هدایت ایلدی .

بو گون بوتون آذربایجانلیلار بو بیوک و ملی دارالفنونین آچیلما سینا افتخار ایدیرلر. من آذربایجان معلمه‌لری طرفیندن بو تاریخی گونی خلقیمیزه تبریک ایدیب و اونلارین علم و مدنیت ساحه‌سینده ترقی ایتمه لرینی آرزو و امید ایده‌رک بو دارالفنوندا گله‌جکده بیوک عالم ملت خادملری یتیشیب ، آزادملتیمیزه علم ، صنعت و سعادت قاپیلارینی آچاجاقلارینی خلقیمیزه ایندیدن تبشیر ایدیرم .

قیزلار دانشسراسینین فارغ التحصیللریندن خانم برهانین بیاناتی

بیزیم خلقیمیز زادلیق ولوندا ایللر بویی مبارزه ایتمیشدر ، استبداد، ارتجاع بیزیم آزادلیق حرکتلرمیزی دایاندیرماقدا مؤثر عاملر توره‌تمیش. سه ده اونی محو ایتمگه قادر او. لمامیشدیر .

بیزیم خلقین چکدیگی زحمت لر و ویردیگی قربانلار سیراسندا آذربایجان قادینلارینین و قیزلار . ینین مهم موقعلری واردور .

اونلار بابک نهضتیندن باشلاییب بوگونه قدر ایستر حرب میدانلاریندا ایسترسه ده مرد اوغول لار و قهرمان قیزلار تربیت ایتمکده ، خلقیمیزین ئولوم دیریم مبارزه‌سینده شریک اولموشلار .

آذربایجان خلقین ایتدیگی مبارزه‌لرین نتیجه سینده ۲۱ آذر تاریخلی نهضتینده ئوز آرزو سینا موفق اولدی .

اوزون ایللر بویی خلقیمیزین آرزو ایتدیگی سعادتی گون گلیب چاتدی . آزادلیق و سعادت گونشی ئولکه‌میزده پارلاییب آذربایجان خلقینین مدنیت و سعادته دوغرو گیتدیگی یوللارینی ایشیقلاندیردی.

آذربایجان خانملاری کیشی‌لر کیمی ، بو نهضتدن اوزی آغ و باشی اوجا چیخدیلار .

اونلار بو نهضتدن سونرا آغیز. خانه لرده ، دورت دیوار آراسیندا دگل بلکه خلق قوشونلاری صفلت ساجیلاری و اداره ایشچیلری سیرا لاریندا گورونورلر .

اونلار بوگون بوتون مدنی و اجتماعی حقوقلا حتی انتخاباتدا بیله کیشیلرله تام مساوی حقوقه مالک درلر .

بیز ۲۱ آذر تاریخیندن بوگونه قدر چوق تاریخی گونلرین شاهدی اولموشوق بو گون خرداد آیینین ۲۲سی بیزیم مدنی حیات و فعا . لیتمیزده چوخ بیوک و اونودولماز

گون سایلیر . او جهته کی بو گون خلق دار. الفنونیمیزین اوتاجینی ئوز قهرمان خلقیمیزه تبریک دییب ، شادلیقله تاریخین و خلقیمیزین رهبرلرینین مقابلینده مدنی ئولکه لرده اولدیغی کیمی بو علم اوجاغیندان الهام آلیب خلقیمیزین سعادتینی تامین ایتمگه، وارلوق میزله چالیشماغیمیزی اوچا سسیله دنیایه بیلدیریریک .

یاشاسین آذربایجان خلقینی آزادلیق و سعادته یتیرمن دموکرات فرقه‌میز !

(پروین) مدرسه‌سینین مدیره‌سی خانم گلشتری‌نین بیاناتی

بوتون مدنی انسانلار بیلیرلر علم و معارف بولیله انکشاف ایدیب و دنیاده عالی مقامه چاتمیشلار . اونلارین بوقدر ترقی ایدیب ایرهلی

موهومات پرست قاری دییر

بیر تاپیل بو خرابه‌ایوده قوسساندان آ گده
اولدوغون یرده مسلمان ویره‌سن جان آ گده

§§§

نه‌قدر ویردی نصیحت سنه حاج موللا رسول
فرقه‌یه گیتمه دیدی ایشه‌دین آخرده قبول
گده ویرمه غزیته منته یره بیر بیله پول
چیخاردیبلار ئوله‌سن لاپ سنی بولدان آ گده
بیر تاپیل بو خرابه‌ایوده قوساندان آ گده

§§§

بیلمیرم من نه‌دور آیا بو میتینگ و سلامه
نه ویرار سنه بیر بیله گلیسن هوسه
اورا گیردیکده دولارمی دیگوروم کیسه‌میسه
نه گزمزیه اورا کربلانی قربان دآ گده
بیر تاپیل بو خرابه‌ایوده قوساندان آ گده

§§§

خرج قویوب باسواد ایتدیم بو خیالیله سنی
اوخویوب آنلیاسان شرقیله گلدیم نه‌نی
دلی شیطان دئیرها . چال باشینا ورده‌نه‌نی
ایت گوزومدن بوده گیم پارتلادی الان آ گده
بیر تاپیل بو خرابه‌ایوده قوساندان آ گده

§§§

گوردمیم ایندیه‌جه منکه یازیب یوزماغینی
طاس قویوب فالعه‌باخیب جادی پنگ یازماغینی
مربا ایندی بولوندان گورورم آزماغینی
گل قایت‌ها دی‌یرم بویادی یولدان آ گده
بیر تاپیل بو خرابه‌ایوده قوساندان آ گده

§§§

دییرم ایله جادی زهره سه‌وه قارداشنی
اسدین طالعینه باخ بولایرسان باشنی
دییرم چیلله‌می کس اوینادیسان گوزقاشنی
داغلاییب ایله یسن بلغریمی آلقان آ گده
بیر تاپیل بو خرابه‌ایوده قوساندان آ گده

§§§

بیلیسن آنجاق ایله لئولعب شعر دیمگی
قاچی‌نین طاس قورانین دشمنی فرقه گومگی
دوتار آخرده سنی موللا قبادین امگی
اوخوده‌ب ایتدی سنی باسواد اوغلان آ گده
بیر تاپیل بو خرابه‌ایوده قوساندان آ گده

§§§

آقا سید ضیانی ایلمه تحقیر آ . بی عار
اونا گل اولما مخالف که سنی جدی دوتار
بیراوتان آی‌باشی داشلی اولوسان قهره دچار
آلدادیبدر باشی گوللی‌سنی شیطان آ گده
بیر تاپیل بو خرابه‌ایوده قوساندان آ گده
اولدوغون یرده مسلمان ویره‌سن جان آ گده

سراب سلیمان امینی

یازیچیلارا

اداره‌میزه ویریلن مقاله‌و شعرلر هیچ‌جهیله دالی ویریلمیه‌جکدر

۱۲ نجی عصرلرده آذربایجان

-۱۳-

قیزیل‌سن ماسابینی بوگاکلوبدن . ترا اولمو .
دارآغلدا قریوتون بوگادلوبدن‌اوچ اولمو .

قهرمانین دشمن اوردوسینا هجومی :

« بیر بیوک قارا شاهین گیریش کیمی آت سالدی ، دیه طیبی یززتمه ایله قده ، اوتودور .

داستانلار اساسا نامه و قوروشوق جملار اسلیبندا انکشاف ایدیبلر. بو داستانلار مرکب جمله‌لر چوخ آزدر . شبهه‌سیز که ، بونلو داستان یارادیجیلارینین مرکب تفکره مالک اولماسی ایله ایضاح ایتمک موفق اولماز دور . بو داستانین دیلنه بیجاسیره داها آرتیق کلاسیک ایسه بیلمه‌سی دیلمیجیه داها تز یتیشمه‌سی ایچون ال ویریشلی واسطه .

داستانلاردا ایلکین ابتدائی قورولوشا راست گلیریک . بو شعرلرده وزن و قافیه اوقدر ده یاخشی ایشلنیلمه‌میشدور .

خصوصا وزانلار . (عاشقلر) داستانین منظوم حصه‌سینه قوپوزله اوخونوب ، اوخودوقلاری زمان مصراعلاردا کی کلمه‌لری موسیقینین آهنگینه گوره اوزادیب قیسالدیقلاری ایچون ، وزنه اوقدر ده اهمیت ویرمه‌میشلر. (کوراوغلو) (عاشق غریب) کیمی داستانلاردا گوروندیگیمیز شعر ینگیللیکینی بوردا گورمورک . لاکن بو یاخشیلاری بو شعرلرده دیلی سون درجه بدیعی ، اوبرازلی و گوزلدر .

مثلا درسه‌خان ئوز آروادینی بیله دیندیریر :

یری گلکیلی باشیم باختی ، ایوم تاختی !
ایسودن چیچیب یوروریشده سلوسیوارم !
توپیسوفوتدا سارماشانجا قارا ساچلیم !
قوورولو یایا بتره‌ز چاتما قاشلیم !
قوشا بادام سیغمایان دار آغزلیم !
گوز آلماسیتا بنزه‌ر . آل یاناغیم !

باشقا بیر یرده قادین گوزللیگی بیله بدیعی افاده‌لر ایله تصویر اولونموشدور .

قن اوزرینه قار داممش کیمی قیزیل یاناقلیم .
قمچیلر چاتدیغی قارا قاشلیم .
قوروموسو قیرخ توتام قارا ساچلیم !

داستانلارین شعر دیلی آهنگدار بیر دیلدیر ، جمله‌لر قافیه‌لیدیر . بورداقوشا کلمه‌لر ترکیب شعر ر راست گلمک اولور : (او اولادی ، قوش قوشلادی) . (اوغوز بیگلریله دونماداسالدیآیدی ، ایکیدلرله قارا بوداغ سولایدی) . (اوتوم اوقله سوزوم دیله) . . . (قنی دندیکم یک ئمرلر ، دنیا منیم دیه‌نلر) و سائره . . .

(دده قورقود) داستانلارینین سونرا کی خلق یارادیجیلیغی اوزرینده واونون انکشافیندا بیوک تاثیری اولموشدور .

داستانلارین بعضی موتیولرینه نظامی‌ده : مالارینداما تصادف ایدیرلور که ، بوندا داستانلارین بوتون ایلدی حرکاتیمیز اوزرینده تاثیر ویردوللوئی گوستریر .

٨ نجی ۱۲ نجی عصرلرده آذربایجان ادبیاتی

۷نجی عصردن اعتبارا آذربایجان ادبیاتی اساسا ـ ایللاردا انکشاف ایتمیشدیر .

عرب استیلاسینین ایلک ایللرینده اموی لرین آپاردیقلاری عربلشدیرمه سیاستی ئولکه‌ده عرب دیلی دین و حکومت دیلی کیمی محکملندیر . دیگیندن بو دیل شعر دیلی اولاراقدا قبول ایدیلیر . مدرسه گورموش شاعرلرین عرب دیلینده یازدیغی بیر سیرا شعرلر اورتایا چیخیر .

کیش خلق کوتله‌لری هله عرب الفباسینی ئوز دیللرینه اویغونلاشدیرا بیله‌دیکلری بیر دوروده عرب خلافتی داخل اولوب اسلام دینینی قبول ایتمیش بوتون خلقلرده اولدوغو کیمی آذربایجاندا‌شعر عربجه یازیلیردی یالنیز بیر اووچ مدرسه تحصیلی آلمیش شاعرلرین دیلین اوخیا بیلن بو شاعرلرین اثرلری گیش خلق کوتله‌لری ایچریسینه یاییب شهرت بیلیردی .

اهالی ئوز ایستک و آرزولارینی زنگین شفاهی یوله‌زیلیا چالماقدیر اوزانلارین و خلق شاعرلرینین یاراتدیغی اثرلردن قید الایردی .

عربجه‌نین آذربایجاندا اساس شعر دیلی اولاراق‌دوامی امویلرین حاکمیت ایللری بویونجا دوام ایدیردی .

بو سیاست ئوزوده مشترک ئولکه‌لرده‌عرب استیلاسینا قارشی آلوولانان عصیانلارین موفقیتله انشارتیا یاردیم ایدیردی .

٨ نجی عصرین اورتالاریندا باش ویرن عصیانلار نتیجه‌سینده امویلر سلاله‌سی خلافت باشیندان قوورولدی .

عباسیلرین (۷۵۰ - ۱۲۵۸) حاکمیت باشینا گلمه‌سیندن ایران زادگانلیغی مهم رول اوینامیشدی خلافت ۷۵۰ نجی ایلدن سونرا کم مناسبله بر زادگانلیق سیاستنه اساسلاییردی .

اسلام   یازیچیلارا

هند ٥ ....

من ده توزلیکیمده یـازب یوزلاق نه بیلیم ترجمه ایلمدلک مقاله یازماق بیلمردیم .

اما نه یازسا ایدیم توز آدیمی‌دا مقاله نین اولینده قید ایمردیم . اما نه یازسا ایدیم تـوز آدیمی دا مقاله نین اولینده قیـد ایمردیم ، روزنامه‌دمن دمخواهش ایمردیم که بیله هـا ... آدیمی بیر آز ایری حروف ایله مقاله‌مین اولینده چـاب ایتسین .

ترجمه ایله دیگیم مقاله لرین‌ده اولینده یازاردیم : چه ویرمن ...

اوللر چوخ سئوینردیم که یازیچی اولموشام حتی مقالم‌روز نامه‌ده یازیلان گونلر یولداشلاریمین سلامئی ده آلماق ایستمیردم .

بعضاً ده مقالم چاپ اولان‌روز نامه‌لردن بیر هـمارمسینی قاتلاییب جیبیمه ایله قویاردیم کـه یازدیغیم مقاله و اونـون اولینده ایـه منیم آدیم گوروکسین .

بیریئی‌ده الیمده گوتوروردیم که یولداشلاریملا خیاباندا زاد دا لاباق قباله گلیب گورورمنده بیر جور ایلیم کـه اونلار روزنامه‌یه ومن اورادا یازدیغیم مقاله‌یه متوجه اولسونلار .

لیکن هیچکس یازدیقلاریمی اوخومایب و متوجه اولان‌دا یتمه اولموردی یولداشلاریملا گوروشنده منتظر اولوردوم که من یازدیغیم مقاله‌دن صحبت ایـدیب و اهمیتلی یاخشی اولماغینی تعریف ایلسینلر لکن ایله بیل که کور اولموشلار اصلا روزنامه‌آلمایب و منیم مقاله‌منی ده گورمـه ییلر سانکـه هـچ من مقاله زاد یازما میشام .

نه یاخیزی آخریدیم که یازدیغیم مقالهلر خصوصنـدا هیچکس دن بیر سوز ایشیده بیلمه‌دیم چـوخ چالیشدیقدان سونرا آخرده موفق اولا بیلمه‌دیگیمین سببینی دوشوندیم نه ایچون منیم‌مقاله‌لریمی اوخومور دیلار ؟ چونکه منیم یازدیقلاریمین چوخی ترجمه ایـدی یعنی تـوز

یازدیقلاریم چـوخ چوخ آز ایدی منو گورمشدی که من یازدیغیم مقاله لرین باشندا و آدیمین یانندا « چه ویرمن » یـا « ترجمـه ایدمن » کـه سی ده یازیلمیشدیر او جهتـه یازیلاریما اهمیت ویرمن یوخ ایدی نیجه کـه یولداشلاریمدان ایـه سئله گوروشدیکده تعریج ایچـون منی چه ویرمن یا مترجم آدلاندیریردیلار یو سوزلر اوخ کیمی منیم قلبیمه سانجیلیردی مقاله‌لری توزوم یازیب و یازیلاریما اوخوجو تاپماق ایچون چالیشیردیم من یونون چـاره‌سنی چوخداندی بیلیردیم اولدن متوجه اولموشدوم که یازیچیلارین چوخی که توز آدلارینی بـویـوک خطیله مقاله‌لرین باشندا نهایت آب و تاب ایله یازیرلار او مقاله لری هـامـا توز لری یازمایب بلکه عینا توز گه‌لر یازدیقلاریندان چئویریرلر . لیکن اوتانمایب توز آدلاری ایله روزنامه‌یه ویریرلر .

من یونونی چوخدان دوشو-نموشدیم لکن من‌ده اونلار کیمی ایشلمک ایسته میردیم . یو عمل منیم باتیمدا باعث‌لاتمازیر گناه‌ومطبوعات عالمینـده ایـه بیوک بیـر خیانت حساب اولونور .

لکن خلق یونی دوشو نمیردی اونلار یازیلارا دقت ایتمیر دیلر که مقاله‌لرین هارادان گوتورولمه‌سنی ده دوشونموشلر یالنیز اونلار مقاله نین باشیندا یازیلان آدین صاحب طرفینه باخیر دیلار که گورسونلر یو آدام توزی‌یازیب یا ترجمه‌ایدیب‌در.

اونلارین نظریـنـده . مقاله‌نین باشندا یازیلان دوزگوندر و اورا دا یالاندان هیچکس توز آدینی یازا بیلمز .

یو ایشلر منی . چـوخ اینجیدیردی تك من یوخ ، بلکه یولداشلاردان چوخی دا یوسنه‌نی دوشونمشلر و حتی نیجه دفعه اوزگه لرین یـاز دیقلارینی توز آدینا یازان آدلارا دا گناهلارینی گوشزد ایتدیك ولی یو سوزلره کیم باخار یونلارهاموسی

سوروق دمیر دویمك‌در .

یاواش یاواش یو هـنلر هرمی بیر صورت توزینه آلیب و چوخلا ریتین نظرینده دوزگون بیرایش اولدی . من ایسه یونلارین قاباغنی آلا بیلمه دیگیم ایچون یواش‌یواش توز فکریمده دگیشیلدی نیجه‌دفعه ایسته‌دیم کـه من ده چئویر دیگیم مقاله‌لرین اولینده اونلارین ترجمه اولماسئی یازمایام بیر ایکی دفعه‌ده یازمادیم لیکن بـو بیر پیس ایش اولدیغی ایچون ینده مقاله‌نی‌روز نامه‌یه ویرمـه میش آدیمین یانیندا چه‌ویرمن کلمه‌سنی یازدیم ...

من هـر ‌دـر دوزگون اشلمیر دیمسه اوبیریلر داها دا آرتیق‌توز عملرینی دوام ایتدیریردیلر آخیر دا که حوصله‌م باشیما وورودی آخیدا دوشوب بیر گون من ده ...

منده ترجمه ایتدیگیم بیرمقاله نین باشیندا فقط توز آدیمی‌یازدیم ایله بیل که من یو مقاله‌نی توزومدن یازمشام لیکن اگـر داغله باخسان اولسا ایدی بیله‌ردی که من اونی توزوم یازمامیشام حتی ممکن ایدی که مقاله‌نی گوتوردیگیم منبعی ده تاپا بیله ایدی .

ولی کیمـه نین یو ایشلریندن باخی چیخمیر فقط من بـوتـون یالاجی یازیچی لارین یازیلاری نین منبعی اولان کتابلاری ومجله لری روزنامه‌لری بیر بـه بیر تاپیرام وایستـه‌سـز نشان ویره‌ده بیله رم .

من اوگوندن بـری هیچ بیر مقاله چئویرمه‌مشم لیکن توز آدیما یازدیغیم او بیر دانه مقالـه‌نین ده ترجمه‌اولدیغنی اقرار ایدیرم ایندی ایـه سیز گـله‌جـکدن کچمه‌مـزده توزوز بیله‌رسیز .

لکن بوقاریدن داها بئله بیر خرات ایتمـه جه‌کیمی سیزه قـول ویرورم یو هـرط ایله که یازیچی یولداشلاردا توز عملرینی تکرار ایتمه سیئلر و الا ....

« آ٤ » اتریندن

تصحیح

آذربایجان روزنامه‌سنین ۲۲۱ نجی نمره سینده ٥ نجی حومه‌نین قرائتخانه‌سینه هدیه ویرمن آدلارین آدلاریندا مطبعه‌ده بعضی اشتباهات اولده‌دان آغاهیداسکی دجهله تصحیح اولونور .

آقای میلتی	۵۰۰ ریال
« تقی‌دولوی	۱۵۰۰ «
« زرینه	۱۰۰۰ «
« تویدی	۲۰۰ «
« کرمانشاهچی	۲۰۰ «
« حاجی‌ابراهیم‌هیئه‌گری	۳۰۰ «
کرکی خانم‌عالم‌دوست	۱۰۰ «
معروف	۴ جلد کتاب
میر هدیت دلیل	٥ جلد کتاب
	۲۵۰ ریال

مرلند اهالیسی‌نین فدائیلره ویردیکلری هدیه‌لر

بلال آدم‌خانی	۵۰ ریال
حسین قره‌گوز زاده	۵۰ «
عباسقلی شکر اوغلی	۳۰ «
میر طالب احمدی	۲۰ «
علی مرتضی اوغلی	۳۰ «
مصطفی عیار اوغلی	۲۵ «
محسن اسماعیل	۲۵ «
قربان ایرگانی	۵۰ «
سیف‌اله‌نوراله اوغلی	۱۰ «
بابا کاظم «	۲۰ «
اسدحبیب «	۱۰ «
یونس آقابالا «	۲۰ «
حاجی قاسم «	۱۰ «
میر باقر فرهیاف	٦ متر پارچه
مناف صباغ	۳ جفت جوراب
تقی‌طبقلی‌اوغلی	۱ « «
محمد تهانی	۱ « «
استا تقی بنا	۱ « «
کربلای حسین	۱ « «
کربلای حسین	۱ « الجك
مرتضی دگرمانچی	۳۰ ریال
محمد علی اوغلی	۱۰ «
رضا غفور «	۱۰ «
عباس‌محمد «	۱۰ «
حسنعلی هاتفی	۱۰ «
ولی هرطی	۲۰ «
علی ثروت	۲۰ «
ابراهیم ادهمی	۲۰ «
کربلای حسین رودمچی	۱۰ «

اعلان

تبریزده‌کی سوومت مکتبی ۱۹۳۷-۱۹۳٦ نجی درس ایلی ایچون یئی شاگردلر قبول ایدیر .

شاگردلرین قبولی (ایون) آیینین بیرندن (خردادین ۱۱ دن) باشلانیر .

مکتبه ۷ و ۸ یاشیندا قیزلار و اوغلانلار قبول اولونور قیزلار اوغلانلاردان آیری اوخویاجاقلار .

داخل اولماق ایستینلر مکتب مدیری آدینا عریضه ایله ایکی عدد عکسلرینی (۳ ر ۴ سانتیمترو) تقدیم ایتملیدرلر عریضه‌لرینی تقدیم ایدرکن سجللرینیده یانلاریندا گتیرملیدرلر

مکتبه داخل اولانلارین درس کتابلاری مجانی اولاراق تامین ایدیلیر . یو مکتبده تدریس دمخی مجانیدر .

یوخاری کلاسلارا اوراق یرلردن گلن محصللره محیی هرانطله عمومی یاتاقخانه‌ده یر ویریلیر .

یوخاری کلاسلارا قبول امتحانلا در .

عریضه‌لر قبولی آوغوست آیینین بیرینه کیمی (مرداد آیینی ۱۰ نه قدر) دوام ایده‌جکدر .

عریضه گتیرنلر و مکتبه داخل اولماق ایچون هر نوع معلومات الده ایتمك ایستینلر هرگون سحر ساعت ۱۰ دان ساعت ۲ یه قدر مکتب اداره‌سینه مراجعت ایتملیدرلر .

مکتبین عنوانی لاله‌یه گوچه‌سی سوومت مکتبی

مدیریت

اعلان

دیش دوقتوری عباس امینی مسافرتدن قاییدیب و بو گوندن مریضلری قبول ایدیر. ش ۱۲۰   ۳-۱

اعلان

بو وسیله ایله (شرکت سهامی چاپ کتاب آذربایجان) نین عموم شرکا سنه اطلاع ویریلیر که شرکتین‌عادی سالیانه مجمع عمومی‌سی دوشنبه گونی ۱۰ ر ۴ ر ۲٥ ساعت ۲ گون اورتادان سونرا شرکتین مرکزنده (هیئه گرخانه بازاری) تشکیل تاپاجاق و دستور جلسه عبارتدر :-

۱ـ ۱۳۲۴ نجی ایلین بیلان تصویبی

۲ـ شرکتین ابقاء و انحلالی بارەسینده مذاکره

۳ـ شرکتین ابقاء صورتنده بازرس انتخابی

بونا گوره دعوت اولونور که عموم شرکاء و یا قانونی وکیل‌لری فقط شرکتین مرکزینه مراجعه ایدیب و سهاملارینی ارائه و ورودیه اخذ ایله‌سینلر .

ش۱۲۱   شرکتین هیئت‌مدیره رئیسی سیدعبداله مهاجری

زین‌لعابدین رهبان	۳۰ «	شریعلی صادقی	۵۰ ریال
حسن‌یامی	۱۰ «	محمد حسین پرموز	۱۰۰ «
اسدابراهیم اوغلی	۱۰ «	رضا آخوندوف	۱۰۰ «
اسماعیل آسیابی	۲ جفت جوراب	سورن خورشیدیان	۲۰۰ «
سلمان صادقی	۲ « «	ابوالفضل یغوا	۵۰ «
احمد فیروز بخت	۲ « «	تقی ترقازی	۴۰ «

ماقسیم غورکی

بیر مای

(۱۹۰٦)

«۲»

کیم ایـه یردن :

- یولیسلر ! - دیه چیلیردی .

دورت نفر آتلی پولیس کـوچه‌دن دونگیـه دونوب ، قامچیلاری تولایا - تولایا آتلارینی دوز آداملارین اوسـتونه سورور و چیلیردی:

- داغیلین !

آداملار آجیقلی - آجیقلی باخیر ، آتلارا کونوللـز یول ویرر- ردی . بعضی‌لری چیرین اوستونه دیرماشمقدا ایدی .

آجیقلی و جنگیلدمین بیر سس گلیردی .

- دونوزلاری آت مینمیشلر ، اونلاردا خیرلدایر و باخین ، یبزده باشچیدیق ! - دیرلر

خوخول دونگه‌نین اورتاسیندا تك قالدی ، ایکی آت باشینی تولایا تولایا اونون اوستونه یئـر یردی . او ، یـس یانا چکیلدی و بو آنـدا آنا اونون الیندن یاپیشیب ، دارتا - دارتا توز دالینجا چکدی .

- یاشا ایله برابر دورماغا سوز ویریب ایندی‌ده تك آرابا سوخولور ! -

دیه آنا میرلدانیردی .

خوخول گوله - گوله :

- باغیشلاین ، بیلمه‌دیم ! - دیدی

قورخولی قلبی یاران بیر بـورقونلق بلووکانی بورودی ، بوبورقونلق ایچیندن قالخیب ، اونون یاشینی گیجلندیریر و قلبینده گاه غصه ، گاه

شادلیق یاراندیردی ، نار وقتی سورونین تیزلیکجه اولاماسینی آرزو ایدیردی میدانچایا ، کلیسانین یانینا چیخدیلار . کلیسانین اطرافی و حیاطی آداملا دولموشدی . کیمی‌سی اوتورور ، کیمی‌سی آیاق اوسته دوروردی بش یوزه کیمی نئ‌ال گنج و اوغول اوشاق‌وار ایدی . از دحام دالغالانیردی آداملار انتظار ایچینده یاشلارینی یوخاری قالخیزیب ، اوزاقا بیریلایر ، هر طرفه باخیردیلار . فوق العاده بیر شئی حس ایدیلیردی ، آداملارین بیسر یاراسی توزونی اتیریش کیمی ، بیر یاراسیدا مضوعی قوچاقلیقلا باخیردی قادینلارین مایوس سسلری یاواشجان ایشیدیلیر . کیشیلر تنگه گلیش کیمی توزلرینی اونلاردان چئویریر ، هر دم بیر یاواش یامان‌سسی گلیردی عداوتلی اختلافین موتقون گورولتوی قاریشیق از دحامی باسیردی .

بیر قادین سسی یاواشجان تیتره‌یرك :

- میتکا !- دیردی ، - توزیئه یازیغین گلسین !

جواب ولاراق :

- ال چك ! سوزلاری ایشیدیلدی .

سیزوفین و قالی سسی راحت و اینانديريجی بیر طرزده :

- یوخ بز ، جوانلاربیزی‌تك قویا بیلمریك ! - دیردی . - اونـلار بیزدن آغیللی اولوبلار ، بیزدن داها جارتلی یاشیرلار ...

صـوت ، انسانلارین مانیشینی توز قارا سیله یاتیر-راق اولادی . ازدحام حرکه گلدی ، لوتورانلار آیاغا دوردی ، بیر آن ایچون هامو سینی کیب تقسینی چکدی ، بیر چوخونین رنگی آغاردی .

یاوه‌لین محکم و جنگیلدمین سسی گورلادی .

- یولداشلار !

... قوری قیزقین دومان آنانین گوزلرینی یاندیردی . او ، یردن بیره بیر کیمیش بدنین بیرحرکتی‌ایله‌اوغلونین دالینده‌دوردی . هاموتوزونی یاوه‌له چوندردی ، دمیر قیرچیلاری مقناطیسین اطرافینا توپلانان کیمی اونون اطرافینا ییغیلدی .

آنا ، اونون اوزونه باخیر ، آنجاق گوزلرینی گوریر ، جسارتلی مولو اودلی گوزلرینی گوروردی ...

- یولداشلار ! بیز کیم اولدوغوموزی آچیق . آچیقجا دییکی قراره آلیشیق بیز : بو گون توز بایراغیمیزی ، عقل ، حق ، آزادلیق بایراغینی قالدیریریق !

اوزون ، آغ آغاج هوادا پارلادی ، اگیلدی ، از دحامی یاردی ، آداملارین آراسیندا گیزلندی و بیر دقیقه‌دن سونرا قبله خلقین الکسی بایراغی قیرمیزی قوش کیمی اوزلرینی یوخاری قالخیزمیش آداملارین اوستوندن قالخدی .

یاوه‌ل الینی یوخاری قالخیزدی ، آغاج اگیلدی ، تیتره‌دی ، اونلار بیر چوخ ال ، آغ ، هموار آغاجدان دوتدی ، السلرین آراسیندا آنانین الی واردی .

یاوه‌ل :

- یاشاسین سوسیال ـ دموقرات فعله فرقه‌سی ! بیزیم فرقه‌میز !

اونا جواب اولاراق یوزلرجه سس گورولدادی :

- یاشاسین سوسیال ـ دموقرات فعله فرقه‌سی ! بیزیم فرقه میز !

یولداشلار بیزیم معنوی وطنیمیز !

از دحام قاینایبردی ، بایراغین اهمیتینی آنلامیش اولانلار : مازین ، سامایلوف ، قوسیف لر ازدحامی یاراراق ، اونا یاخینلاشیب ، یاوه‌لین یانیندا دوروردولاردی . نیقولای باشینی یانا اگیب آداملاری بیرطرفه ایته‌لیردی ، آنانین تانیمادیغی ، گوزلری پارلدایان گنج اوغلانلار ، آنانی ایته‌لییردیلر .

یاوه‌ل :

- یاشاسین بوتون‌اولکه‌لرین فعله‌لری ! - دیه قیشقیردی . مین‌آغیزدان چیخان قوتلی و تئللی عکس‌صدا قولاقلاری یاتیراراق اونا جواب ویردی .

ع . پناهی

فرقه‌میزین گذشتی و خلقیمیزین فداکارلیغی

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین تأسیسی، اونون بیرینجی و ایکینجی کنگره‌لری نتیجه‌سینده آذربایجان هئیت ملی‌سینین وجوده گلوب حکومت ملی‌نین تشکیلی آقای قوام‌السلطنه‌نین مسکوایا سفری صیره‌لار تهران ایله آذربایجان آراسنا آپاریلان دانیشیقلار آنتی‌آی ایدی که تمام دنیانین نظرینی متوجه ایتمیشدی.

اوزاقدان، یاخیندان، داخلدن، خارجدن، هرکس منتظر ایدی بو کشمکشدن نه نتیجه ایچون بیر یاپاق (؟) چکسین.

هرکس بیر خیال ایله سوز دانیشیب گوزل رؤیالار گورمکده ایدی. بین‌الملل ارتجاعی ده بو آرادا بیکار دورمیوب جور بجور عنوانلار، اتفاقلار، سوء تفاهم‌لر یاراتماق ایله بولانلیق سودان بالیق دوتماق ایسته‌ییردی حتی آزقالمیشدی که قرداش قانی توکسونکه اونون بیرینجی آمال و آرزوسی ایدی موفق اولسون.

خلقیمیزین بویوک فداکارلیغی، فرقه‌میزین قرارلارینی آنی اجرا ایتمه‌لری، همچنین فرقه‌میزین بویوک گذشتی، آقای قوام‌السلطنه‌نین ایران آزادلیغینا اولان خوش‌نیتی ارتجاعین بو مشئوم آرزولارینی بوشا چیخارتدی.

یعنی آیلارایله دنیانی اوزونه مشغول ایدن آذربایجان مسئله‌سی اوز گوزه‌ل حالتی اولساداین، قرداش قانی توکولمه‌دن، چوخ گوزل‌لیک ایله حل اولوندی، قوناق اوتدوغونی یشمه‌دی.

۲۳ خرداد ۱۳۲۵ ده آذربایجان ایله تهران آراسیندا باغلانمیش اختلافلار فرقه‌میزین گذشتی و خلقیمیزین ایسه، اونو کمال عاقلیق ایله قبول ایتمه‌لری نتیجه‌سینده خاتمه تاپوب، بو مبارک خبر تبریزین رادیوسی وسیله‌سیله بیر چوخ عاقلیق گتیریمین خبرلرایله بیرلیکده تمام دنیایه یاییلدی. دوست‌لار شاد، دشمن‌لر ایسه پریشان اولدولار.

آذربایجان ملتی اوز آرزولرینه چاتدیغی کیمی ایران ایچون داها ان بویوک بیر خدمت انجام ویرمیش اولدی. یعنی آذربایجان نهضتی سبب اولدی تهران پوسیده حکومتلری ایچدن دوروب اونلارین یئرینده بیر عصر اصلاح‌طلب مقتدر وایدیولیک. تمام ملتین طرف اعتمادی اولان آقای قوام‌السلطنه‌نین ایش باشینا گلمه‌سینه بو سبب‌ده تهران تاریخینده چوخ آز گورولن بیر ایشلر دئمدور چونکه تهران‌دا اکثریت ملته دایانان حکومت ایندیه کیمی گورولمه‌میوب. اگر گورولسه‌ده تعدادی ایکی‌نی چاتمیوب اونون عوضینده بیز گورورویک آقای قوام‌السلطنه‌نین حکومتی ملتین اکثریتینه آرخالانیر.

تهران محیطینی یاخالاماق ایچون اورادا کوک یاخالامیش ارتجاعی آرادان آپاروب حقیقی بیر دموکراسی حکومت تشکیل ویرمک ایچون بویوک قدملر گوتوروب و گوتورمکده دور خلق گوجینه دایانمیش بیر حکومت آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین تأسیسی و تومه‌سی اثرینده وجوده گلیب عین حالدا همان فرقه‌یه آرخالانماق ایله ثبوت اولوندی ۲۳ خرداد قراردادیندن صونرا تمام ایران محیطینده بیر چوخ یئنی‌لیکلرین میدانه گلمه‌سینه عین حالدا آذربایجان سرمشق اولماق شرطی ایله ایرانین سایر نقطه‌لرینده‌ده بویوک اصلاحات لاراولاجاغینا هیچ شک و شبهه یوخدور.

تبریز رادیوسینین ۲۳.۳.۲۵ ده منتشر ایتدیگی خبرلر تمام دنیاده توپ تک پاتلاغی کیمی خلقت آدمدن قالما بیر عده پوسیده ارتجاعنده تکلیفنی قطعی صورتده تعیین ایتدی.

اولارا آنلاتدی که چوخ تیز بر وقتده ایشلرینین باشینی دگیشدیروب خلقه قارشی‌لی خلق ایله مشهور اولوب خلقین قانونسیز قازانلی درلار بیرمات و یا مملکتین مقدراتی و یا تمام وارلیغینی تنها اوزلرینه تخصیص ویرمک دوری قورتاردی.

یاغلاماق ایسته‌مه‌لر آدام اولوب و آدام کیمی یاشامالیدرلار.

بیز یالین بیر گلجکده آقای قوام‌السلطنه جنابلرینین تمام ایرانی ارتجاعین مردار وجودیندن پاک لامسینی صبرسیزلیک ایله گوزلیوب بو مقدس آمالین اجراسنده اونون دالیندا دوردوغوموزی دا علنا اعلان ایدیریک.

تاریخی موفقیتلر

اول‌محمدین خبه (؟)

فقط بیلملی‌ییک که اینده بیزه سه و بعلی رهبریمیز پیشه‌وری‌نین دلدیگی کیمی «ایندی فرقه و خلقیمیزدن داها آرتیق بیرلیک، داها آرتیق اعتماد» داها آرتیق قهرمانلیق گوزله‌نیلیر. بو کومیز آغیرلاشمیش وظیفه‌میز بیزاویمیشدیر. بیز بوتون ایراندا دموکراسی اصولینین بر پاسی یولوندا مبارزه آلدیریک.

فرقه‌میز بوندان صونرا ایسه خلقیمیزه دایاناراق بیزه رهبرلیک ایدیب و پارلاق موفقیتلره دوغرو آپاراجاقدر.

ایندی تاریخ، یئنه آیری بیر دفعه خلقیمیزین حیاتیندا شرفلی بر صحیفه آچمیشدر.

بیزه، ایندیه کیمی اجتماعی و فردی حقوقلاریندان محروم اولموش ایران خلقلرینین آزادلیغی آدینا یئنه‌ده فرقه‌میزین رهبرلیگی سایه‌سینده هر بیر احتمالی دایاندیریجی ارتجاعی قوه‌لرین قارشی‌سیندا اوز مقدس مبارزه‌میزی تعقیب ایتمکدن ال چکمیه‌جگیز.

یاشاسین ایران خلقینه آزادلیق ویره‌ن خلقیمیز!

یاشاسین خلقیمیزه رهبرلیک ایده‌ن آذربایجان دموکرات فرقه‌سی و اونون رهبرلری...

محمدعلی ولیزاده

سردار ملی آدینا مدنیت و استراحت پارکینده

آذربایجانین پایتختی معاصر تبریز شهری طومی گوزللیگیله بوتون ایران شهرلریندن فرقلنیر.

تبریزین ... طبیعی آغاجلیق و باغلیقدر هر اسل باهار فصلی اهالی همین باغلارا گیدمه‌گه گزیب دولانیرلار.

بو باغلاردان علاوه خلقیمیزین اصولیا استراحت ایتمک ایچون بیر نیچه مدنیت و استراحت پارکی‌ده وار دور.

بونلاردان ان بویوگی و ان گوزلی سردار ملی آدینا اولان پارکدور که خلق هرگون آخشام هوا آلماق ایچون اورایا گیرمگه گیدیرلر. بو پارک تبریز شهرینین وسطینده واقع اولدوغو خصوصی بیر گوزللیگی واردور. کچمیشده بو پارکا یالنیز بیر گلن منحصر کیمی یاخیرلارفقط بلیط ساتماق و هردم بیر مسامره‌لر تشکیل ویریب معین پوللار یغماقدا یالنیز خلق ایچون هیچ بیر مدنی ایشلر گورولموردی اونا گوره‌ده باغ خراب اولوب سوسوزلیقدان آغاجلاری قوروییردی.

یقینا اولان گوللرین سولاری تذکیز بو عالمده ... قلب اینگلیزیردی او اندیکی باغین قاپوسیندان گیرمک ممکن اولمازدی.

آذربایجاندا ملی دولت وجوده گلدیکدن صونرا خلقین مدنی استراحتی ایچون گوزل شرایط یاراندی تبریزین شهر اداره‌سی همین بوگوزل پارکی حالیا سالمیشدر ایندی هرگون اهالینین مختلف طبقه‌لری کارگرلر، ضابیللار، اصنافلار و تاجرلر اوز عائله‌لری ایله همین پارکدا مدنی اصولدا استراحت ایدیرلر.

بیر گون هولداعیملا یولوموز دوشدی بو پارکا. بیز بو ایل اولینجی دفعه ایدی‌که کیرمگه گیدیردیک.

پارک قاپوسیندا بویوک ازدحام وارایدی بلیط آلماق ایچون کاسه قاباغیندا خلق نوبه گوزله‌ییردیلر بیزده کاسادان بلیط آلاراق ایچری گیردیک. یولداشیم مئی پارکدا اولان یئنیلیکلرله تانیش ایتمگه باشلادی گوزوموز قاپونین یانیندا اولان سو فوروسونا ساتاشدی بو سو فوروسی هامویا معلوم دور که قهرمان قیزیل اوردومان تبریز خلقینه برپاد گاردور بو فوری یئنی اصولدا قرات ایدیلمیشدور.

بو سوزون یاخشی و پیس اولماسی بارده بیز اورادا کی یاغبانا سئوال ویردیک؟ یاغبانایله جواب ویردی عزیزلریم بو سو تبریزده ان یاخشی سولاردندور.

هرگون بوزلرجه عائله‌لار بو آیدینلیق ایچون بورایا گلیرلر.

الله قیزیل اوردونون صاحبینی بیزیم اوستوموزدن اسکیک ایلمه‌سین که بو سویی بیزه یادگار قویوب گیدیب. صونرا پارکین وسطینده تازا قویولموش آذربایجانین رشید اوغلی ستارخانین مجسمه‌سی‌نی ها. بله گندیک مجسمه‌نین اطرافیندا بیده بویوک ازدحام وارایدی خلق بویوک کیچیک هامو سرداره تماشا ایدیردیلر تماشاچیلارین سیماسیندا سونچ و شادلیق وارایدی اون ایکی یاشلی بهادر آدلی بیر اوغلان اوز آتاسینا بیله دییردی آتا کاش شهریمیزین هر یئرینده سردارین بو جور مجسمه‌سینی قویالاریدیلار چونکه خلقیمیز اوز سردارینه یاخشیجا افتخار ایدیرلر.

دوغرودانسا بیله دور سردار آزادآذربایجان خلقینی حتی بوتون ایران آزادخواهلارین افتخاریدور چونکه او ایران آزادلیغینین بایراقداری اولموشدور.

مزاورادا اولان چتین دفعه گندیک بورادا ایسه انسانین نظرینی جلب ایدن داها بیرمراقلی سنعتگار راست گلدیک بو اورادا اولان بالاجا گول اوزه‌رینده ایشلنلمیش منظره‌لی بیر داغیدی من یولداشیمدان سوروشدوم جانیم بورادا که داغ یوخیدی؟

او جواب ویردی چوخ بوداغ تازه دوزه‌لیب صونرا معلوم اولدو که بو داغی موسقوا رسامالاریندان جناب ما کاروونون نقشه‌سیله تبریز معمارلاریندان آقای مشهدی صدیق معماری طرفیندن داغدان یوتولوب قاپریلیب دور که، بودا معمارلیق صنعتیندن بیریادگار اولاراق پارکدا قالاجاقدور.

پارک یاخشی گلرلیق اولوراق گل قنطری دوزه‌لیبدور که انسانی واله ایدیر.

پارکدا الکتریک قوه‌سیله هر آخشاملار سو فنتانلاری ایشلیر سو فنتانلارین ایشله‌مه‌سی ساتکین چیسگین یاغیشی باعث پارکین چنارلری یاشیللاشدیریر بونلاردان باشقا آچیق هوادا دایم گوسترمک، سودا اوزمک، قرائتخانه، بوفت، عملی اورکستر، والیبول، باسکتبول، کوروبیل، چرخ گردون و سایره اگلنجه یئرلری دخی واردور که اهالی اونلاردان استفاده ایدیرلر.

اعتراضا قید ایتمک لازمدور که بو پارکدا دایم گوسترمه مسامره و کنسرتلر تشکیل ایتمک ایشینده سووئت اتفاقینده‌کی ساخلایان ایران جمعیتی تبریز شعبه‌سی‌نین بویوک کمکچیلیگی اولور. خرداد آیینین ۲۶ سینده سو جمعیت طرفیندن بویوک بیر مسامره اولاجاقدور که بورادا تبریزین بوتون آرتیستلری، موسیقی‌چیلری، خوانندلری اشتراک ایده‌جکلر.

لیدوارلیق که اهالینین مدنی استراحتینی یاخشیلاشدیراجاق ایچون پارکدا اولان نواقصلری تبریز شهر اداره‌سی تیز بیر زمانده آرادان قالدیراجاق و پارکا لازم اولان (صندل، روزنامه تلفونی، الکتریک لامپالاری، صندوقی) و سایره اشیالری تأمین ایده‌جکدیر.

داخله خبرلری

صاحبین حیوانلارین یئنی انتشار تاپان دباغ خسته‌لیگینین معالجه طریقی

فلاحت وزیرلیگیله گرمکتوبلارا و راپورتلارا استناد ایده‌رک دباغ خسته‌لیگی قربولار واهلی حیوانلار آراسیندا یئنی بروز ایتمکدر چون بو مرضین سرایتی چوق سرعتلی و گینیشلنمه‌سی ایلده‌ده‌کیمی اولوب قوری انتشار تاپار و حالیکه میطاره مامورلارینین تعدادینین آزلیغنه و باده مامورلرده ملایش یولگی‌سینه راجع اولان ایشلر معلوملقلاریا گوره امکانلاری اولمیرکه، شخصا تمام کندلرده و ییلاقلاردا حاضر اولوب و معالجه‌یه اقدام ایتسینلر بیر طرفدن بویوک بیوینوزلی حیوانلار دیرناقلارینین یارا اولماسی اثرینده چوت اکیندن ناقص و آغیرلاریندا یارا اولماسی ماهیتیله علف یئیه بیلمه‌دیکلریندن آتلارینین یوزده ۳۰ یاشینی الدن ویریرلر و نتیجه‌ده مملکته بویوک اقتصادی خسارتلر وارد اولدیغینا گوره بو مرضین معالجه ایتمک یولی ساده بیر طرزیله آشاغیدا درج اولونور تا کندلی‌لر و مالدارلاریمیز اوز حیوانلارینین معالجه اولماسی واوندا دولت مامورلاری ایله همراهلیق و تشریک مساعی ایتسینلر بو خصوصدا داها آرتیق معلومات آلماق ایچون تبریزده فلاحت وزارتخانه‌سینه و اطرافدا فلاحت ادارلرینه مراجعه ایده‌بیلرلر.

حیوانلاردا‌کی دباغ ناخوشلیغینا معالجه ایتمگین طریقه‌سی

حیوانین آغزیندا اولان یارالارین معالجه‌سی‌ایچون: ۱- سرکه‌نی پامبوق وسیله‌سیله حیوانین آغزینین یاراسینا یاواش صورتده سورتمک.

۲- زی‌ی ۵ گرام اسید دوریدریک ۱۰ گرام بیر یئرده دوگوب توزحالنه گتیردیکدن صونرا ۱۲ یسه ادب حریستیر بیرطری تمیز سودا حل ایده‌رک حیوانین آغزینی گونده ایکی دفعه یوماق (یوماق سرنگ یا کیچیک قاب وسیله‌سیله اولابیلر).

۳- پرمنگانین ۵۰۰ ده بیر محلولینی تهیه‌لیب و یاکرئولین‌دن یوزده ایکی محلول دوزه‌لدیب آغیزینی گونده ایکی اوچ دفعه یوماق لازمدور.

دیرناقلار ایچون معالجه

۱- گوی داشدان یوزده بیر محلول تهیه ایدیب تمیز پامبوق ایله دیرنه‌ین آراسینه توکمک.

۲- قطران سورتمک اما بو دوائین بها اولدیغینه گوره آغیر قیمتلی حیوانلاردا مصرف ایتمک اولار.

۳- حیوانلارین طویله قاپی‌سی آغزیندا و یا یاخینیندا ۲۵ سانتیمتر درینلیگینده بیر حوضچه تهیه‌ایدیب آهک دوغاایله حوضی دولدوروب حیوانلاری او حوضچه‌دن گیجه‌ده گونده ایکی دفعه مجبور ایتمک بوشرط ایله که حوضچه‌نین تکی توپراق اولماسین محکم اولسون یلکه داشدان اولمالیدیر والا دیده یکیمیز ترتیب فایده ویرمز. یارالانمیشده اولان صورتده کافوریا سالیسیلات دوسود پوماد ایله معالجه اولونور ویا سالیسیلات دوسودی یوزده اون یعنی مثلا ۱۰ گرام سالی سیلات دوسود و یوز گرام کره‌نی مخلوط ایدیب مصرف ایتمک لازمدور.

حفظالصحه اصولیله حیوانلاردان گرک مواظبت ایدیلمسین و بودا تمیز هواده و تمیز آخوردا ساخلاماق و تیز، تیز تمیز سو ویرمک وسیله‌سیله اولار و حیوانلارا ایچیریلن سو یا سرکه قاتیلیر ایسه داها یاخشی‌دیر.

دیرناقلاری یارا اولان حیوانلاری ناخیرا قوشماقدان خودداریق ایتمک لازمدر اونلارین دیرناقلارینین یاراسی یاخشی اولانا قدر آخوردا قالمالیدرلار. ممکن اولدیغی قدر آغری یارا اولان حیوانلارا یاش علف ویرمک لازمدر و قوری علف اونلارین آغیزلارینین یاراسینی آرتیرار.

۳ نجی حوزه قرائتخانه‌سینین آچیلیشی

ستارخان یایراقلی شهر کمیته‌سینین ۳ نجی حوزه‌سینده: خرداد آیینین ۲۹ ینده آخشام ساعت ۶ تمامدا ۳ نجی حوزه‌نین قرائتخانه‌سی آچیلیشی اولاجاق. بو طنطنه‌لی آچیلیشده اشتراک ایتمک حوزه طرفیندن دعوت‌نامه ایله اولاجاقدر.

... سرحدلرینین تعیین اولونماسیندا راجع موافقتنامه امضالاندی.

اندونزیادا ووروشما

اندونزیادان گلن خبره گوره وضعیت گت‌گیده کسکین لشمیر. جاوه منطقه‌سینده قیزغین ووروشما لار وز ویریشدیر. ژوئنین ۱۱ ینده هلند پیاده قوشونلاریندان بیر عده جاوه وارد اولوب و بریتانیا سربازلارینی عوض ایتمیشلر. باتاویادا ایسه محاربه دوام ایدیر و گونی گوندن شدتلنیر. جاوه دریاسیندا هلند حربی گمی‌لری عملیاتا مشغول دورلار.

دنیا خبرلری

مولوتوفون پاریسه وارد اولماسی

پاریس - سووئت اتفاقینین خارجی ایشلر وزیری جناب مولوتوف اوز معاونی ... و ویشینسکی ایله پاریسه وارد اولموشدور.

امنیت شوراسیندا

لندن - امنیت شوراسینین خرداد آیینین ۲۴ نده‌کی جلسه‌سینده فرانکو اسپانیاسینا راجع مذاکره اولوندی. آنجاق بیر تصمیم اله ایدیلمه‌دی. امنیت شوراسینداکی سووئت اتفاقی نماینده‌سی جناب گرومیکو، فرانکونین ایش اوسته گلمک تاریخیندن هیتلر و موسولینی ایله الیر اولماغیندان گتیریش صورتده اشاعات ویریب قید ایتدی که دنیا صلحینین پوزولماسیندان توتری فرانکودا، هیتلر و موسولینی قدر خطرناک‌دیر.

ایتالیا پادشاهی لیسابونا‌دا

لندن - ایتالیا پادشاهی «امبرتو» لیسابونا‌یا بارسلونا بندرینه وارد اولدی و اورادان «لیسبونه» حرکت ایتدی.

یوگوسلاویا ایله فرانسه آراسیندا معاهده باغلانماسی

آنکارا - پاریسده یوگوسلاویا ایله فرانسه آراسیندا اقتصادی مناسبات اوزره بیر معاهده باغلاندی.

فرانسه کابینه‌سینین تشکیلی

آنکارا - فرانسه‌ده یئنی کابینه‌نین تشکیلیندن توتری ژورژ بیدو کومونیست و سوسیالیست فرقه‌لریله مشاوره مشغولدور.

سووئت - افغانستان حدودلارینین تعیینی

لندن - مسکوادا افغانستانین سفیری سلطان احمدخان ایله سووئت اتفاقی خارجی ایشلر وزیری مولوتوف آراسیندا سووئت - افغانستان